

SAMENVATTING – VERSLAG 2019 OVER DE STAND VAN ZAKEN MET BETREKKING TOT IER-INBREUKEN

Het belang van IER, IER-inbreuken en de strijd tegen namaak en piraterij

Dit verslag bevat de bevindingen van het onderzoek dat het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO) de voorbije jaren via het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten heeft uitgevoerd naar de omvang, de reikwijdte en de economische gevolgen van inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten (IER) in de EU. Aan de hand van feitenmateriaal beschrijft het verslag de economische waarde van intellectuele-eigendomsrechten in de economie van de EU, de mate waarin deze waarde wordt benut, de inbreukmechanismen die worden gebruikt om zich die waarde onrechtmatig toe te eigenen en de maatregelen die worden genomen om daartegen op te treden.

In een studie die werd uitgevoerd in samenwerking met het Europees Octrooibureau (EOB), heeft EUIPO vastgesteld dat de totale bijdrage aan de Europese economie van sectoren die intensief gebruikmaken van IER, goed is voor circa 42% van het bbp (5,7 biljoen euro) en 28% van de werkgelegenheid (plus nog eens 10% aan indirecte werkgelegenheid in niet-IER-intensieve sectoren). Deze sectoren zorgen voorts voor een handelsoverschot ten opzichte van de rest van de wereld van circa 96 miljard euro en betalen hun werknemers een salaris dat 46% hoger ligt dan dat in andere sectoren.

Vanwege de hoge waarde die samenhangt met intellectuele-eigendomsrechten, is inbreuk op deze rechten een lucratieve criminele activiteit, die aanzienlijke kosten veroorzaakt voor de eigenaren van de rechten en de economie in het algemeen.

Volgens schattingen in een in 2019 door EUIPO en de OESO uitgevoerde studie zouden IER-inbreuken in de internationale handel in 2016 wereldwijd maar liefst 3,3% van de handel uitmaken. Tot 6,8% van de invoer in de EU, ofwel 121 miljard euro per jaar, bestaat uit namaakgoederen. Beide percentages liggen aanzienlijk hoger dan in de studie die de twee organisaties in 2016 hebben gepubliceerd, waaruit blijkt dat het probleem de laatste jaren nog ernstiger is geworden.

Aan de hand van een reeks sectorspecifieke onderzoeken heeft EUIPO voor 11 sectoren in de EU een raming gemaakt van de gederfde omzet als gevolg van namaak (zowel direct in de geanalyseerde sectoren als in hun toeleveringsketen). Deze verliezen bedroegen in de periode 2012-2016 meer dan 92 miljard euro per jaar.

De bijzonder hoge waarde, de milde straffen en het hoge rendement op investeringen maken het voor criminele bendes interessant om zich met namaak bezig te houden. De werkwijze van dergelijke bendes wordt steeds complexer naarmate de technologie en distributiekanaalen zich verder ontwikkelen en de verscheidenheid aan namaakgoederen steeds groter wordt.

In hun bedrijfsmodellen maken namakers intensief gebruik van internet voor de distributie van hun producten en voor het promoten van de distributie en verkoop van illegale digitale inhoud. Websites waarop namaakgoederen worden verkocht, profiteren van extra advertentie-inkomsten uit advertenties met een “hoog risico” (porno, games en malware) en, paradoxaal genoeg, ook uit advertenties voor legitieme merken, die dus tweemaal gestraft worden door op dergelijke sites te adverteren (schade aan hun merk plus het feit dat ze geloofwaardigheid verlenen aan de gastwebsite).

EUIPO heeft niet alleen de levering van namaakgoederen en illegaal gekopieerde inhoud geanalyseerd, maar ook onderzoek verricht naar de vraagzijde, d.w.z. naar de houding van EU-burgers ten aanzien van IER en de mate waarin zij bereid zijn goederen en diensten te consumeren die een inbreuk op IER vormen. De redenen die consumenten ertoe kunnen aanzetten namaakgoederen te kopen en illegaal toegang te zoeken tot auteursrechtelijk beschermde inhoud, zijn onder meer de lagere prijzen, de goede beschikbaarheid en het feit dat er vrijwel geen maatschappelijk stigma rust op dergelijke activiteiten.

In antwoord op deze ontwikkelingen neemt en ondersteunt EUIPO samen met publieke en particuliere partners een aantal maatregelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Aan de eigenaren van IER wordt informatie verstrekt over recente ontwikkelingen op het gebied van inbreuken. Met Europol werkt EUIPO samen voor een bredere aanpak van IER-misdrijven, bijv. door bij te dragen aan de financiering van een gespecialiseerde IE-rechercheafdeling bij Interpol. EUIPO ondersteunt de inspanningen van de Europese Commissie om de levering van namaakgoederen in derde landen tegen te gaan en om kleine en middelgrote ondernemingen te helpen hun IER te beschermen. En aan de burgers wordt voorlichting gegeven over de beschikbaarheid van legaal toegankelijke digitale inhoud en over de economische en maatschappelijke gevolgen van het kopen van namaakgoederen of van het zich op illegale wijze toegang te verschaffen tot digitale inhoud.

